

MUTRIKUKO HERRI-ALDIZKARIA
2009ko uztaila - 86. zenb.

MUTRIKU-SASIOLA
SAHIESBIDEA

SENEGALDARRAK
GUREAN

GAZTEAK
HERRI NORTASUNARI
EUTSI NAHIAN

KALAPUTXI

ERRALDOIEKIN
KONTU KONTARI

malenetan ere
presoak gogoan

deskontuak
altzari guztietan

erakusketa

akilape

Mijoa Industrialdea z/g MUTRIKU (GIPUZKOA)
Tfnua: 943 60 43 34 _ 943 60 43 08 www.akilape.com

- ▶ Etxea apaintzeko proiektuak
 - ▶ Altzariak
 - ▶ Sukaldeak
 - ▶ Leiho mistoak (egurra eta aluminioa)

Ondo pasatu Malen jaixak!

ARROZTEGIA

BARRUETABENA Hnos, S.A.

Errenteria auzoa, z/g · ONDARROA

Tel.: 94 683 18 07 · e-posta: barrueta@barruetabena.com

Kalaputxi hilabetekarixa

Argitaratzailea:

Karenka komunikazio elkarte
Barrenkale 12, behe
20830 MUTRIKU

Telefonoa: 943 603468 / 635 748 393

e-maila: kalaputxi@topagunea.com

Laguntzailea: Mutrikuko Udala

Tirada: 2.200 ale

Lege Gordailua: SS-787/01

ISSN: 1579-4792

Inprimategia: GERTU. Oñati.

Banaketa: Mutrikuko Institutuko
azken mailako ikasleak

Kalaputxi ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta iritzien erantzunkizunik.

Kalaputxi eskerrak ematen dizkizue
aldizkari hau kaleratzea posible egin
duzuen guztioi

**Mutrikuko Udaleko
Euskara Batzordeak
diruz lagundutakoa**

**Gipuzkoako Foru Aldundiak
diruz lagundutakoa**

**EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO**

**Kultura Saileko Hizkuntza Politika-
rako Sailburuordetzak
diruz lagundutakoa**

a u r k i b i d i a

Informaziua	4
Zeuk esan Irakurleen eskutitzak	5
Puri-purixan Mutriku-Sasiola sahiesbidea	6-7
Bi hitzetan eta komikixa	8-9-10
Karenka Herriko erraldoiekin kontu kontari	12-13
HITZA egunkariko berrien bildumatxoa	14
2008 urteko Malen jaixak argazkitan	16-17
Gizartia Malenetan ere presoak gogoan	19
Gizartia Senegaletik etorritako mutrikuarrak	20-21
Gazterixa Herri nortasunari eutsiz	22-23
Bertsuak Bertso sariketarak 25 urte	24-25
e-gazte! Joseba Zulaikarekin hizketan	26-27
Zorion agurrak	28
Argazki zaharrak	29
Agendia uztaila-abuztua-iraila	30

IRITZIA

PINTXOLANDIA

Gauza jakina da Euskal Herriko gastronomia mundu guztian ezaguna dela. Jakin badakigu gure sukaldaritza geuk egiten dugula berezi. Pintxo munduan murgiltzen bagara, berriz, entziklopedia bat idazteko moduan egongo ginatke.

Duela aste batzuk Donostiara egindako bueltatxo baten zeharo "asetuta" geratu nintzen. Aspaldian Gipuzkoako hiriburuan ibili gabe eta turismo pixka bat egitea bururatu zitzaidan. Azkenean turismo gastronomikoa egin nuen pintxoei esker.

Sasoi batean mostradore gainekeo platertxoei begiratu eta segituan atzematen genuen patata-tortilla, piper-tortilla, txorizoa ala antxoak ziren. Orain, aldiz, estetika oso zaindua duten aho-goxagarriak aurkitu ditzakegu. Pintxo xixtrinak ze osagai daramaten galdetuz gero, berriz, errosarioa baino zerrenda luzeagoa botatzen dizute. Koloreak su artifizialak baino disdira gehiago eta itxurak zer esanik ez: Haizearen Orrazia, Pakearen Usoa edo Kursaalaren tankerako pintxoak nonahi ageri dira. Eurodisneyra joanez gero, halako pintxo xelebrerik ezetz aurkitu.

Hori bai! Bivalente-bivalente bat ahora sartu eta ondoren beste hamar jateko gogoia etortzen zaizu, denak goxoak eta ederrak baitira.

Baina azkenean betikoa, Alde Zaharrera joan, betiko patata-tortilla eta txorizo muturra eskatu Rioja eder batekin eta gure barrena oso lasai eta ondo asetuta gelditzen da. Sasoi batean Mutriku ere pintxo ederrak jandakoak gara eta orain ere ziur asko tabernari eta sukaldari abilek halaxe egingo dituzte. Jaiak eta uda aurretik ditugu, beraz, urrutira joan gabe egin turismo gastronomikoa gurean.

Hauze da gure Pintxolandia, bueno, gure Euskal Herria, betikoari uko egin gabe aurrera begiratzen dakiena. On egin!!!

Agurtzane Urriolabeitia

intereseko telefonoak

OSASUNA

Anbulatorioa (Osakidetza).....	943 60 43 00
DYA zentrala.....	943 46 46 22
Mendaroko ospitala.....	943 03 28 00
Odol emaleen taldea.....	943 60 39 30
Javier Otxagabia botika.....	943 19 50 26
Lon Apraiz botika.....	943 60 32 50
Larrialdiak.....	943 46 11 11

ADMINISTRATIO BULEGOAK

Udaltzaingua.....	943 60 70 48
.....	679 16 25 00
Udaletxea.....	943 60 32 44
Turismo bulegoa.....	943 60 33 78
Posta zerbitzua.....	943 60 30 44
Bake Epaitegia.....	943 60 70 49
Itsas etxea.....	943 60 34 00
Ur patzueria.....	902 30 22 22
Mankomunitatea (trasteak eta zaborrak)	
.....	943 70 07 99
Alde Zaharra eraberritzeko zerbitzua.....	943 60 34 18

IKASKUNTZA-IRAKASKUNTZA

Goizeko Izarra ikastola.....	943 60 36 75
San Miguel ikastetxea.....	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua.....	943 60 36 27
Udal eskalategia.....	943 60 30 94
Musika eskola.....	943 60 37 80
Haur eskola publikoa.....	943 60 41 19

GIZARTE ONGIZATEA

Gizarte Ongizate zerbitzua.....	943 19 50 81
Anai Arte jubilatuen egoitza.....	943 60 34 10
Mikel Deuna zaharren egoitza.....	943 60 38 71

ZERBITZUAK

Pesa.....	902 10 12 10
Eusko Trenbideak.....	902 54 32 10
Loiuko aireportua.....	905 50 50 05
Hondarriako aireportua.....	943 19 23 47

BESTE BATZUK

Liburutegia.....	943 60 41 82
Kiroldegia.....	943 60 31 75
Gasolindegia.....	943 60 32 10
Miruaiz Frontoia.....	943 60 46 79

botikak · telefonoak

APRAIZ.....	630 05 50 97
OTXAGABIA.....	689 58 57 59
ZALDUEGI.....	669 26 22 01
RIVEIRO.....	667 33 88 90

Autobusak

MUTRIKU – DONOSTIA – MUTRIKU

Mutrikutik	Astegunak	7:00 / 10:00 / 13:30 / 19:30
	Zapatuak	10:00 / 16:30
	Jai egunak	10:00 / 19:30
Donostiatik	Astegunak	8:00 / 11:30 / 14:30 / 20:30
	Zapatuak	11:30 / 19:30
	Jai egunak	11:30 / 20:30

MUTRIKU – BILBO – MUTRIKU

1. BIZKAIBUSen autobusa hartu Ondarroan:
 > **6:10**ean hasi eta 20:10 arte, orduro. > **6:40**ean hasi eta 19:40 arte, orduro.
2. PESArene autobusa hartu Eibarren, haraino Euskotrenen

DEBARA

Astegunetan: 7:15etik 21:15era orduro / **Jai egunetan:** 8:15etik 21:15era, orduro

ONDARROARA

Astegunetan: 6:55etik 20:55era, orduro / **Jai egunetan:** 7:55etik 20:55era, orduro

Trenak

Tren guztiak, adierazitako lehenengo ordutik aurrera, **ORDURO**

DEBA – DONOSTIA – DEBA

Debatik 6:44-7:44-...-21:44
Donostiatik 5:47-6:47-...-20:47
Jai egunetan 8:44etan hasiko dira

DEBA – BILBO – DEBA

Debatik 6:43 -7:43 -...-20:43
Bilbotik 6:00 -7:00 -...-20:00
Jai egunetan 8:43etan hasiko dira

DEBA – EIBAR – DEBA

Debatik 6:43 / 7:43 / ... / 21:43
Eibartik 6:13 / 7:13 / ... / 21:13
Jai egunetan, 8:43etan hasiko da
Jai egunetan, 8:13etan hasiko da

Zaintzako botikak (Mutriku eta Deba)

UZTAILA

1 eta 2	M. Cristina Riveiro
3tik 5era	Amaia Zalduegi (zapatu goizean, Lon Apraiz)
6tik 9ra	Lon Apraiz
10tik 12ra	Javier Otxagabia
13tik 16ra	Amaia Zalduegi
17tik 19ra	M. Cristina Riveiro (zapatu goizean, J. Otxagabia)
20tik 23ra	Javier Otxagabia
24tik 26ra	Lon Apraiz
27tik 30era	M. Cristina Riveiro
31	Amaia Zalduegi

ABUZTUA

1 eta 2	Amaia Zalduegi (zapatu goizean, Lon Apraiz)
3tik 6ra	Lon Apraiz
7tik 9ra	Javier Otxagabia
10etik 13ra	Amaia Zalduegi
14tik 16ra	M. Cristina Riveiro (zapatu goizean, J. Otxagabia)
17tik 20ra	Javier Otxagabia
21etik 23ra	Lon Apraiz
24tik 27ra	M. Cristina Riveiro
28tik 30era	Amaia Zalduegi (zapatu goizean, Lon Apraiz)
31	Lon Apraiz

IRAILA

1etik 3ra	Lon Apraiz
4tik 6ra	Javier Otxagabia
7tik 10era	Amaia Zalduegi
11tik 13ra	M. Cristina Riveiro (zapatu goizean, J. Otxagabia)
14tik 17ra	Javier Otxagabia
18tik 20ra	Lon Apraiz

HONDURASEKO BERRIAK

Lehenbizi agurra eta besarkada haundi bat denoi. Behar-beharrezkoa da munduan zer jazotzen den jakitea, zaila bada ere objetibitatea edukitzea. Baina saiaturik naiz aurkezten gure Honduras maite honetan zer gertatu den.

Estatu Kolpea gertatu dela esaten dute, eta hala dirudi. Presidentearen erbestera bidali dute, han utzi dute militarrek Kosta Rikan. Goizeko seietan militarrek presidentearen etxera joan, atxilotu, eta beti joaten den hegazkinean eraman zuten Kosta Rikara.

Egin dutenak ez dauka izenik, non gelditzen dira giza eskubideak? Etxe batera joan, atxilotu, eta beste herrialde batera eraman, ezer esan gabe. Hiltzaile batek ere bere epaiketa merezi du, nahiz eta egin dituen gauzekin gu ez egon ados; demokrazian gaude, eta gauzak ez dira horrela egiten.

Jakin nahi nuke zer egin behar duen presidente batek bera maitatzeko, bere herria gobernatu, legeak jarri, bizimodu on bat izanik denok pozik egoteko... Zaila.

Hondurasen irailetik gaude aurrekonturik gabe eta hilabete horretan berari tokatzen zitzaion aurrekontuak egitea. Kaosa dago, beraz, toki guztietan. Euskal Herrian aurrekontu gabe bizi daiteke? (10 hilabete gaude aurrekontu gabe).

Horrek zer esan nahi du? Ez da oso azkarra izan behar horretaz konturatzeko. Denbora guztian Kongresoak eskatzen zituen aurrekontuak, eta presidentek ezjakinarena egiten zuen. Eta oraindik ez da ezer egin. Ez dakizue zenbat ezgai dauden ekonomia arloan, atzerri arloan, eta ez dakizue zenbat gauza gehiagotan (inkonpetenteak dira).

Alban ere sartu gintuen inori kontsultatu gabe (isilpean, inori ezer esan gabe, halako batean han agertu zen Txabek, Korrea, Ortega, eta Oscar Ariasekin akordio bat egiten). Oraindik ez dakigu zer den, zertarako den, Hondurasek zer egin behar duen. Jendea atera zen kalera azalpenak eskatzeko, eta oraindik ez dakigu ezer, ez zer motako akordioak egin diren ez ezer.

Ez dakizue zenbat jende atera zen bakean, baina protesta eginez. Presidenteak traidore, saltzaile, azpisuge eta holakokak deitu zien berarekin ados ez zeudelako.

Nola esan dezake presidente batek holako gauzarik? Jendea kalera atera zen, milaka eta milaka. Baina berak ez

zuen kasurik egin. Eta orain Albakoek bilera izan dute esanez bitartetza hartuko dutela Presidentearen defendatzeko. Txabek prest dago bere militarrek bidaltzeko, Korrea eta besteak ere bai...

Beraiekin ados ez daudenek jai daukate. Txabek esaten duena betetzen badu gerra zibila edukiko dugu Hondurasen.

Beste gai bat oso eztabaidagarria eta pilpian egon dena hau da: gutxieneko soldata. 5.500 lempiratan ipintzea, inori esan gabe. Soldata igotzea oso ondo dago, batez ere jendea hobeto bizitzeko, baina mundu guztia krisian egonda soldadak igotzea... Hurrengo egunean milaka eta milaka enpresak pila bat jende kaleratu zuten. Milaka enpresak itxi zuen bere negozioa, ez daukatelako dirurik beren enplegatuei ordaintzeko: KAOSA.

Beste arazo haundi bat da gobernu hau eta beste gobernu batzuk menpean dauzkatala maisuek eta medikuek. Beraiek greba egiten dute beraiek nahi dituztenak lortzeko. Altxatu soldadak, baina beraienak. Estatu bat daukate eta hori ezin daiteke ordaindu, presupuestoaren ez dakit zenbatekoa beraiekin doa eta gero eta gehiago nahi dute. Presidentearekin bilera egin eta txekoa beretzat, bilera egin eta txekoa beretzat. Jendea nazkatuta dago bere jarrerarekin, beti baitaude soldadak igotzen. Orainsu jakin dugunez, ez dakite zenbat maisu dauden eskolak ematen, zenbat maisuri ematen dieten dirua. Eta inork ezagutzen ez dituen beste 2.500 pertsona gehiago daude maisu jorrala eramaten: KAOSA. Orain ere greban daude, eta ume gaixok eskolarik gabe.

Nekazaritzan, abeltzaintzan... Gobernuak ez du laguntzen, jende pila bat gelditu da zer janik gabe. Laguntza batzuk emango zituztela esan zuten, baina oraindik ez dira heldu. Pila bat jende dago gosez, zer egin jakin gabe.

Beste gai korapilatsua lehenengo egunekoa: Presidenteak jendeari esan zion kontsulta bat egin behar zuela, gauzak aldatzeko, hobeto egiteko, eta abar. Eta oraindik ez dakigu zer eskatzen duen. Konstituzionalak ezetza eman zion eta berak aurrera joango zela esan zuen. Konstituzionalek esan zioten gauzak legez kanpo egiten ari zela, hori ezin zuela esan eta egin. Konstituzioa aldatu nahi zuela.

Geroago izena aldatu zion esanez inkesta bat zela eta holakoak, eta bera aurrera joango zela...

Hondurasetik, goraintziak guztioi, eta pasa itzazue Malen jai zoriontsuak!

Felix Mariezkurrena Mindegia

MUTRIKU-SASIOLA, INFERNURAKO BIDEA

Gipuzkoako Errepide saileko Diputatu Eneko Goia bertan zela "GI-3230 errepidearen Mutriku-Sasiola zatiko saihe-bidea egiteko proiektua" gai hartuta Zabielen egindako aurkezpena egin ondoren, Mutriku Natur Taldeak batzarri buruzko gure iritzia eman eta errepide hori egingo balitz gertatuko litzatekeen hondamendi ekologikoa agertu nahi dugu.

MNTren ustez, proiektu hau aurreko mendekoa da eta iraungita dago. Izan ere, duela 18-20 urteko asmoak (orduan asmo onak) bete ezin izan zituen belaunaldiak hurrengo belaunaldiari sartu nahi baitio. Horren antzeko adibide bat, gaur egun telegrafoaren aldeko apustua.

Errepidea gaindimentsionatuta dago. Azpimarratzekoak izan behar dira gure ustez nekazaritzan, abeltzantzan, baserriarren duintasunean, eta paisaiak onduaren zein kulturean sortuko diren kalte leheneraezinezak. Eta txarrena, Astigarbiaren potentzialitateari izan zaion errespetu txikia: oinatz erromatarra, Santiagoko bidea, Kiputx, Arnoko LICa, baserrigunea, 900 urteak, bertako bake eta harmonia...

Errepidearen kostuak ikaratu egiten gaitu MNTkook, are gehiago bizi dugun krisialdian: 74 milioi euro. Diru hori baliatuz Mendarokoa moduko bi hosi-tale egin litezke, eskualdeko udal guztien zorrak kendu, kostako bidea konpondu, eta beste hamaika asmo gorpuztu litezke. Bost minutu irabazteko, kilometro bakoitzeko 15 milioi euro. Horren parean, desjabetuko diren 358 partzelentzat, 2,1 milioi euro.

MNTk datu konparagarriak eskaini nahi ditugu, alternatibak, alegazioak, aurrekusi egin nahi dugu, baina badakigu itsu-itsuan dabiltzala, eta geu ere ez gaituztela aurrean ikusi nahi. Aurrerantzean ere hortxe jarraituko dugu. Ikuspegi interesatuen gainetik, atzetik dagoen errealitatea eguneratu eta zuzentzeko asmoarekin.

Amaitzeko, eskatu behar dugu baserri-tarrei, ekologistei, eta gainerako afektatuei ere Diputazioari, Jauriaritzari, konstruktoreei eta teknikariei eskaintzen zaien defentsa, laguntasun eta informazio bera emateko. Guztionak diren gauzetan berdintasuna bilatu!

Mutriku Natur Taldea

MUTRIKU-SASIOLA

saihesbidea

Ekainaren 16an izan ziren Zabel jauregian Bide Azpiegituretako foru diputatu Eneko Goya, Luis Maria Apraiz zuzendari nagusia eta proiektuaren buru den Juan Maria Sarasola teknikaria Mutriku-Sasiola saihesbidearen azken proiektuaren aurkezpena egiten, parte-hartze prozesuari bide emanez. Errepideari buruzko historia eta proiektuaren zehaztasunak azaldu zituzten; baita, hemendik aurrera emango diren urratsak ere. Jende ugari bildu zen, eta beren kezkak azaltzeko aukera ere izan zuten.

Errepide honen alderdi esanguratsuenak Kalbariopetik 100 metro sakoneran izango duen 400 metroko tunela eta bi zubi izango dira, Deba ibaiaren gainean bata, 120 metro luze, eta Olatz bidearen gainean bestea, 290 metro luze. Aurkeztutako proiektuaren aurrekontua 74.625.911,87 eurokoa izango da, eta hasten diren unetik 28 hilabeteko epean burutu nahi dira obrak.

**zortzi trazadura ezberdin
aztertu dira erabaki aurretik**

Saihesbidearen historiari heldu zion Juan Maria Sarasolak, eta azaldu zuen nola 1991n Mutrikuko Udaletik heldu zitzaizen, aztertzeko eskaerarekin, bidearen diseinu bat, gaurko proiektuaren oso hurbilekoa gertatu dena. Obra zibil handia iruditu zitzaizen, eta 1991tik 1993ra trazadura ezberdinen azterketak egin zituzten. 1994an trazadura berri batekin jarraitu zuten, irteera Debako Hartzabalen, oraingo zubi berria dagoen lekura izango zuena, baina eragozpen geologiko handiegia zituela-eta alboratu egin zuten. 1997an Gipuzkoako errepideen beharren azterketa bat agindu zitzaion LKS enpresari, eta 2002 eta 2004 urteen arteko Lurralde Planean ez zen kontuan izan Mutrikuren eskabidea.

2001ean, bigarren mailako errepideen plana egiterakoan, azterketa sakonagoa egin zen zortzi bariante aztertuz; ordukoan, arlo funtzionala, ekonomikoa eta ingurugiroarena kontuan hartuz. Jose Maria Alzibar etorbidera irteera zuena aukeratu zuten teknikoek, eta udalera aurkeztu; baina, honek Ondabarrora irteera zuena egokiagotzat ikusten zuen, eta alternatiba hori eraman zen aurrera. 2003an idatzi zen trazaduraren proiektua, eta jendaurrera eraman alegazioak egiteko epea irekiz. Egindako alegazioak tarte, Ingurugiro departamenduak kostako errepidearen azterketa egitea aholkatu zuen; horrela, kostako errepidearen hobekuntza eta herri-saihesbidea aztertu ziren. Bi proiektuak konparatu ondoren, Sasiolakoa onartua zen.

2007an Errepide Departamenduan orain dela denbora gutxi bukatu den trazadura eta eraikuntzaren proiektua idazten hasi ziren. Lan horren emaitza da batzarrean azalduakoa, jendeak ezagupen ahalik eta zabalena eduki dezan bide ofizialari bide eman baino lehen.

Ondoren, errepidearen ibilbideari jarraituz, zati bakoitzaren zehaztapenak ematen joan zen: Luzera 4,5 kilometrokoa izango du. Egitura nagusiak Sasiolako biribilgunea, Deba ibaiaren eta trenbidearen gaineko 120 metroko zubia, Astigarribiarekin beharrezko lotuneak galtzada erromanotik kanpo, inguruko faunarentzat pasabidea, Kalbario azpiko 400 metroko tunela, Olatz bideko 290 metroko zubia eta

Kakatzako biribilgunea. Bi erreiko galtzada izango da eta hirukoa %7ko desnibela duten tunelaren alde bietako aldatzetan; errai bakoitza 3,5 metrokoa izango da eta bide bazterrak metro batekoak. Bide berriak ahalik eta zati handiengan gaur egungo bidea jarraituko duela gehitu zuen, baita ingurumenean ahalik eta eragin gutxien egitea izan dutela helburu; horren adibide, Xoxoarteko leizea albo batera utzi izana.

Diputatuaren esanetan, aurkezpene informazioa eman eta adostasunetara errazago iristeko urrats bat da. Bere bide-tik joango da tramite ofiziala: jendaurrean jarri, lur desjabetzen berri eman eta alegazioei bide egin; baita, Deba ibaiaren eremua Kosta Delegazioaren eskumena denez, ministro kontseiluraino iritsi behar duen baimen eskaria egin. Baimen hori lortu, eta alegazioen tramitea bukatu ondoren, behin betiko onarpena emango zaio proiektuari. Azkenik, obra enkantera atera, eta enpresa aukeratu eta hilabetera lanak hasi beharko dira, 28 hilabeteko epean bukatzeko.

Astigarribiako baserritarrek kezkatu eta deseroso agertu ziren entzuleei hitza eman zitzaizanean, beren lurrak pairatuko baitute eragin gogorrena, eta, informazio eskasa salatu ondoren, Astigarribia libratu dezaketen trazadura ezberdinak planteatu zituzten. *“Edozer gauza edo ideia bota dezakegu, erantzun zien Eneko Goyak; baina, ez da kapritxo bat Astigarribiatik pasatzea; nahiz eta beti irekiak egon, kondizio teknikoek baldintzatzen dituzte gure ekintzak, eta, ez ahaztu, diru publikoa administratzeko gaude-la eta orekaz jokatu behar dugula, beti gertatzen da inter-res publikoen eta pribatuen arteko talka, eta ulertzen dut zuen jarrera”*. Informazio faltaren salaketari, entzuleen artean erantzun zitzaizen hori geurtatuz.

Informazio kontuari jarraituz, Mutrikuko Natur Taldeak salatu zuen oraindik ezin izan dutela eskuratu eurek defendatzen duten kostako bidearen azterketa. Goya diputatuak espediente egin eta udalaren eskuetan jarria dagoela erantzun zuen. Lege arazoak ere aitatu zituzten, eta oraingo proiektuak legeak betetzen dituela erantzun zen.

Izan ziren, baita ere, urteetan bidea aldarrikatu dutenen iritzia: baztertuta sentitzen ziren Aldundiaren erabakiekin, eta Mutrikuk duen bide berri baten beharra azpimarratu zuten berriz ere, isolatuta gelditu ez dadin inoiz gertatu den bezala. Horren haritik, tramite guztiak bukatu ondoren ea oraingo krisia dela-eta proiektua gauzatzeko aukera izango den galdetu zioten Eneko Goyari. Erantzuna, eboluzioa nolakoa izango den jakitea ez dela gauza erraza, baina Aldundian uste dutela ez dela arazorik ez dela izango hasi eta amaitu egiteko. ✕

Mutriku-Sasiola sahiesbidearen maketa.

Jendaurreko erakustaldian desjabetzen berri emango zaie 358 lursailen jebeei, eta alegazioak egiteko aukera izango da

Ikusmen neurketaak
Begien errebisio orokorrak
Ukipen lenteak
Ikusmen binokularrak
Ikusmen baxurako laguntzak
Eguzkitako eta graduskutako betaurrekak
Barometreak, teleskopioak, prismatikak
Audifonozkoak plak

BERRIA

J. M. Altzibar Etorbidea, 1 - Telf: 943 60 31 54 - alazne.optika@gmail.com

koadrila atariak, barkariak, botaloak,
eguneroko menua

aupa Malen jalak!

SAN JUAN
MUTRIKU

MUTRIKU - DEBA ERREPIDEA
LARANDA AUZOA
Etzelako Telf. 943 60 31 17
Intelefonu Telf. 943 60 31 67

MUTRIKUKO ESKALADA TALDEA

Pentsau eta ein!

Izaera, ohitura, ogibide, adin eta lagungiro ezberdina dituzten mutrikuar eta kanpotarrez osatu den taldea dugu hau, baina zaletasun bera dutenak: eskalada.

Bat-batean sortu den taldea dugu. Kirol hau praktika-tzearren, kanpora joaten aspertuta edo nekatuta zeuden hiru lagun elkartu, eta Mutrikun bertan eskalada talde bat sortzea bururatu zitzaizen, herrian bertan zer bait sortu behar zela ikusten baitzuten. Entrenatzeko gustuko lokal edo txoko bat aurkitu, entrenatzeaz gain ideiak elkartrukatzeko txokoa izateko, esperientziak kontatu eta planak egiteko aukera emango liekeena.

Taldea ahoz ahoko lana eginaz osatu da, herriko lagunei eta ingurukoei asmoaren berri emanda eta ahalik eta jende gehien elkartzeko ilusioa hartuta. Ezusteko galanta hartu zuten uste baino eskalataile gehiago taldea osatzeko prest zeudela ohartu zirenean.

Egin zen lehenengo batzarrean, apirilean hain zuzen ere, hogei bat lagun bildu ziren. Denen artean zituzten zalantzak, kezak eta nahiak argitu zituzten. Ikusirik hamarretik bederatzik aurrera jarraitzeko gogoia eta ilusioa zutela, taldea martxan jartzea erabaki zuten. Hurrengo pausoak lokal bat aurkitzea eta materiala erostea izan dira.

Eskaladazaleak, lokalean egindako batzarrean.

Dagoeneko hasi dira martxan. Aurkitu duten lokala entrenamendu eta topagune bilakatu nahi dute ahalik eta azkarren.

Esan beharra dago taldeko neska-mutilak pozik, gogoz, umoretsu eta ilusioz hasi direla. Holako martxan, hogeita sei lagun artean di-da batean montatuko dute dena.

Horrez gain, aipatu, taldea irekia dela eta eskalada gustoko duen edo kirol hori ezagutu nahi duen edonork ateak zabalik dituela, animatzen dena ongi etorria izango da.

Bejondeizuela!! ✕

KALBAIXOKO JAIXETAN INDAR BERRIAK

Nahiz eta askok pentsatu Kalbaixuak urruti gelditzen direla, auzotarrak dagoeneko hasi dira lanean.

Urteetan, bertako kofradiako kideek, bai baseritarrek bai marinelek, elkarlanean jai dotoreak eta alaiak antolatu izan dituzte. Guk mutrikuarrok hainbeste maite ditugun eta ikutu berezia duten Kalbaixo jaiak.

Kalbaixoko Kofradia, azken urteetan hamalau bat kidez osatua zegoena, gaur egun zortzik baino ez dute osatzen. Aspaldian taldekide batzuk umorearekin bai baina nekez ibili dira jaiak antolatzeke orduan. Zama astuna nabaritzen zuten beraien bizkarrean. Lan asko egin behar, gogoia eta ilusioa bai, baina gorputzak laguntzen ez. Kofradiakide batzuek beraien egoera ikusita, gazteei eskatu diete jaiak antolatzearen kargua hartzea.

Eta halaxe, uztailaren 2an egin zen bileran, 30 bat lagun elkartu ziren, gazteak eta ez hain gazteak. Denak gogoz eta ideia berriak aurkezteko asmoekin bertaratu ziren. Langa bailarakoak, Olabarrietakoak eta baita Ibiri auzokoak ere. Azken batean, helburua gazteek ardurak hartzea da eta Kalbaixoko jaiak betiko legez ospatzea, hori bai, gazteak eta ez hain gazteak elkarlanean aurrera egingez.

Bestalde, gazteen asmoa jai hauei eutsi eta pixkanaka gauza berriak sartzeara da, esate baterako umeentzako erakargarriak izan daitezkeen jolas edo ekintzak, baita gazteentzako kirolak, beti ere gure nortasun eta kulturako jolas edo kirol tradizionaleri eutsita, bailaren arteko norgehiagokak, herritarrek parte hartu dezaten ekintzak...

Hori guztia oraindik borobiltzeko eta lantzeko dago, baina Kalbaixoko aurtengo jaiak bereziak izango dira, ziur. ✕

Kalbaixo jaiak antolatzeke batzarrean.

ERAIKUNTZAK

SAGARMIÑA, S.A.

ETXEGINTZA ETA BERRIKUNTZA

San Agustin kalea, 11 - Tel eta Fax 943 60 41 89
Posta kutxa: 71 - MUTRIKU (Gipuzkoa)

*Gora
Malenak!*

ATZEKO ETA EZKUTUKO LANAK

Askotan aipatzen dugu bizitza aldatzen doala, zer esanik ez adinean aurrera doakienetako bazara; baina ez da arraroa hogeitaka urteko gazteei "oraingo gazteak..." aditzea ere. Arrazoi asko daude aldaketa horiek ulertzeko: egoera ekonomikoa, teknologia, familia moldea, informazioa, ... Hala ere, ez dugu hain erraz geureganatzen baloreen baremo aldaketak, kosta egiten zaigu norberaren bizitzarako zutabe direnak besteek kontuan ere ez edukitzea, eta tamalez begiratzen diogu egoera berriari.

Denok dugu geureganatuta elkartasuna falta dela, gaurko gizartea gero eta indibidualistagoa dela, zaila dela urrats bat ematea norberaren onurarako ez bada; horregatik, arreta jarri diogu gure herrian gertatzen denari, eta kosta egiten da gurean ikusten dena beste zenbait herritan ikustea. Jakina dugu, edo susmatu behintzat, herrian diren mota zabaleko zenbait jarduerak ez luketela aurrera egingo batzuen atzeko edo ezkutuko lanik ez balego; baina beti dira gutxi batzuk... Hori horrela izanda ere, txundituta gelditzen gara ikustean jende andanaren partaidetza eskatzen duten herri ekimenak aurrera ateratzen direla gurean, bata bestearen atzetik, eta hori gaur egun ez da ohizkoa.

Ez goaz baloratzera zeintzuek eta zenbateraino merezi duten aipamena. Agertu nahi duguna da gure herrian oraindik badela elkar lanerako joera, beharra esango lukete, agian, beste batzuek. Hor dago, eta azpimarratu besterik ez dugu egin nahi. Horrelako ekitaldiak antolatzeak ardua duten aginteriei, berriz, eskaera bat: Mimatut herri ekimenak!

Fenelon idazle frantsesak adierazi zuena gogoratzea egokia litzateke: "lhes egizu laudoretatik, baina saia zaitez hauek merezi izaten". Ziur filosofia hori duen asko direla atzeko edo ezkutuko lan horietan. Aurrera! ✕

Itsas egunerako balea prestatzen.

GURUTZE GORRIA BERRIRO ERE GURE HONDARTZETAN

Orain arte, ohituak geunden gure hondartzetan igerilarien eta guztion segurtasuna zain-tzeko kolore horiz jantzitako sorosleak ikusten, hain zuzen ere DYAKo neska-mutikak ikusten. Aurten, berriz, zenbait arrazoi tarteko, iadanik Gurutze Gorriko sorosleak ikusi ditugu.

Aurten, DYAKo zuzendaritzak udalekin zuten hitzarmena utzi eta hondartzetako ardura uztea erabaki du. Talde txikia izanik urte asko zeramatzaten esfortzu horri aurre egiten, eta aurten horrela izan da, indarrak metatu eta beste norabide batera zuzentzea izan da beraien erabakia. DYAKo ordezkarien esanetan, horrek ez du esan nahi datozen urtetan hondartzak zaintzera bueltatuko ez direnik.

Alkateak 2009ko maiatzaren 7an emandako ebazpenaren bidez, Mutrikuko Saturrarán, Ondarbeltz eta herriguneko hondartzen zaintza, salbamendu eta sorospen zerbitzua kontratatzeak baldintzak onartu ziren, prozedura ireki bidez emateko. Deialdi horretara aurkeztu ondoren, behin behineko esleipenaren iragarkia ekainaren hamaikan agertu zen. Bertan, ikus daiteke aurten bainuzale mutrikuarrentzako sorospen zerbitzua Gurutze Gorriak beteko duela.

Hiru hilabeteko lana izango dute gure herriko hondartzetan. Ekainaren 15ean hasi ziren eta irailaren 15ean bukatuko dute herriguneko hondartzen zaintzan dabilzan hiru sorosleek, Hondarbeltzen ari diren biek eta Saturraráren diharduten lauek, denetara, mutrikuarren segurtasunerako diharduten bederatzi lagunek. Zentrala Deban izango duten sorosleak hondartza batetik bestera aldatuko dira udan zehar, beharren arabera, uretako motorra, anbulantzia edota itsasontzi azkarra baliatuz.

Beraz, mutrikuarrok lasai asko bainatu gaitezke gure hondartzetan, Gurutze Gorrikoek zainduko baitute gu guztion segurtasuna. ✕

Gurutze Gorriko sorosleak pistina ondoko postuan.

MUTRIKUKO TANATORIOA

Ntra. Sra. de Begoña

EHORZKETA

Iriagirre z/g

Tel.: 646 351 352 - 943 60 47 78

943 20 10 95 (24 ordu)

Malen jarri garbitzaileak

PANADERI - BERRI

mutrikuko gutxiak

C/ BARREN KALEA, 4 TEL. 943 60 33 03

MUTRIKU

TRETZA BATEN ABENTURAK

Urte asko-asko zeraman mugitu gabe ondo tolestutako trezaz zurezko kutxa baten, ganbara iluneko zokoan. Hain zegoen ohituta egoera hartara, ez zela gogoratu ere egiten gaztetan nolakoa izan zen bere bizitza.

Egun baten, bere zokotik atera eta beste leku batera eraman zuten. Leku berri hura ez zen bestea bezalakoa, gauetan bizia hartzen zuen, eta hasieran ausartu ez bazen ere, laster altxatu zuen pare bat amu, eta zirrikitu batetik atera ea zer gertatzen zen ikusteko. "Mari lanbas" zokomiatzaile eta kontakatilua zen laster zetorren "Itsas Eguna"ren berri ematen ari zena. Zenbait bileratan egon omen zen ezkutuan, eta ohiturak berreskuratu behar zirela entzun omen zuen, baita itsas ondareko gaiek museo baten apain-apain jarrita egotea merezi zutela: aurrerantzean, areto polit baten biziko ote ziren galdetzen zion bere buruari ametsetan balego bezala. Inguruan ikusi zituen lagun pila bat: milloi otarra handia, pondo harria, korainak, sareak, kaiolak, trago-lak, konpasa, buiak, bela latina... Zenbat urte elkarri hitzik gurutzatu gabe! Hartan, lorik egin gabe pasatu zituen hurrengo egunak.

Iritsi zen eguna, eta kutxatik kanpora atera zutenean ez zuen sentitu gaztetan nabaritzen zuen hotza, ez eta kakotutako hatzik; dena zen epela eta goxoa. Nola deskribatu antxoaren besarkada amu puntan sentitzean... Berritoki bizi berritu zituen aspaldi-aspaldiko egoerak; baina, oraingoan kantua eta poza ziren inguruan, eta jende andana ikusten zuen ezagutzen ez

zituen tresna txikiez "klik" hotsak eginaz berari begira. Maitasunezko esku haien artean igaro zuen eguna "ohiturak berreskuratzen".

Eguzkia ostantzean zela, ohiturari jarraituz, ekin zioten esku haiek berarentzat izan zen unerik zirratsuenari: itsasoaren sabelean murgiltzeari. Poliki-poliki izan zen, karela laztanduz, esku lagun haien eraginez. Bere amuak zintzilik geratu ziren pentagramaren notak balira ur sakonetan; ikuspegia, baina, tristea, bizigabea iruditu zitzaion.

Goizean goiz, esku lagunaren eraginez igo zen ontzira, eta haien aurpegietan irribarrea ikusi eskainitako uzta urria izan arren. Beste ontzi bat alboratzean aldatu ziren aurpegiak: baimenak eta legeak aipatzen zituzten ozenki hango gizonak, zezeltzen ere asmatzen ez zuten erantzunen aurrean. Laster konturatu zen sasoi bateko arauak eta oraingo legeak ez zutela elkar ulertzen, batzuk arazoak konpontzeko zirela eta besteak, oster, aginduak ezartzeko. Esku berrien artean sentitu zuen bere burua: epelak ziren, maitasun gabeak... Ez ziren ordu asko igaro zaborrontzi baten bukatu zuen arte.

Horra gure tretzaren museo etnografikoa! Batzuek ez dakite ipuinak ondo bukatu behar direnik ere; agian okerrago, ez dute ulertzen herri ondare diren gauza xumeak Txurruka bezalako gizon ospetsuaren argazkiaren alboan egon daitezkeenik. Besteok, agian, lekuz kanpo gizon ospetsuak daudela pentsatzen dugu. ✕

komikixa

josu ituarte "pitxame"

ARRONE NAVA
INPRIMATEGIAK

ONDO PASA JAIAK

MUTRIKU - Telf.: 943 603 194 / ELGOIBAR - Telf.: 943 744 451
nava@euskalnet.net

ZUTABE
sukaldeko altzariak

OSQ
PRODUCTOS

Ondo-ondo pasatu Malenak!

.....dekorazio proiektuak
.....sukaldeak
.....aleak
.....lehoak
.....egurrezko lurrik
.....neumiko altzariak
.....gremioen koordinaketa

Artiba: kalea - ONDARROA - 94 683 02 29 - zutabesukaldeak@euskalnet.net

GOTZON ARRANDEGIA

Ondo pasa Malen jaia!

Gotzon Elzagirre
Felix Txurruka, 2 - Tfnoa: 943 60 46 02 / 943 60 36 59

HOTEL KOFRADI
ZAHARRA

JATETXEA - RESTAURANTE

Ondo pasa Malenak!

Telf. 943.60.39.54 20830 MUTRIKU
Muelle, 1 (Gipuzkoa)

ERDIKO
Merzeria

Kinkilak, azpiko arropak, hariak, artilea...

Malen jai zoriontsuak opa dizue

Erdiko kale 12 - Tel. 665 715 039

ALDATU
DEKORAZIO ETXEA

Ondo pasa Malen jaia!

- OHE GAINEKOAK
- OIHALAK
- KUXINAK
- ALFONBRAK
- GORTINAK

ETORRI GURE ESKAINTZA BERRIAK EZAGUTZERA!

Konde kalea, 7 - Tel: 943 60 45 93 - kontxa-aldatu@hotmail.com

Ondo pasa Malen jaia!

OSINALDE
MUTRIKU

*Etorri eta
Pasa gure
Kutiziak!*

Tel. 943 60 31 92 Mutriku

Mª Pilar Barruetabeña

Landareak, koroak,
lore-sortak, opariak,
ongarriak...

Malen jai zoriontsuak opa dizue!

Tel. 943 60 44 96 - 636 873 812

Maneiro
lentzeria

barruko arropak
eskulanak
hariak

Ondo pasatu Malen jaia!

Erdiko kalea, 27 - 943 60 31 76

Sole Diesel **Samir Diesel** **YANMAR**

Ondo pasa Malenak!

DOISTU

ITSASOKO MOTORREN ALDAGAIK eta KONPONKETAK

Nasa Kalea, 5 - 20830 MUTRIKU - Gipuzkoa
Tfnoa: 943 603872 / Muelikorra: 659 670233 / Faxa: 943 603078

Ileapaindegia

Sabanika kalea, 1
Mutriku
Tel: 943 603 945

Adats

Ondo pasatu Malen jaia!

beritu zure ideiak!

Hondartza kalea, 13
Deba
Tel: 943 19 27 00

ERRALDOIEN BALSA

Atzo zelakoan, sei urte pasa dira Marik, Akerbeltzek, Ortzik eta Sorginak kalea ezagutu zutela. Xiri Andonegiren artelan hauek aho zabalik eta txundituta utzi gintuzten ume zein helduok. Urte hauei errepasotxo bat emateko asmoz, Kala-putxik bisita egin die lau pertsonaiei beraien berri jakitearren.

Xiri Andonegik eman zizueten bizitza...

Ortzi: Bai, hala da. Berak esanda dakigu garai hartan Udaletxeko Kultur Batzordetik egin ziotela erraldoi batzuk egiteko proposamena. Herriko pertsonaiak zituzten gogoan, Atxili eta antzekoak. Xirik pentsatzeko denbora eskatu zuen, eta era berean bere proposamena aurkeztu zien udalekoei. Euskal mitologiari begirako pertsonaiak zituen buruan Xirik. Aurkeztu zuen bozetoan Anbotoko Mari,

Akerbeltz, Ortzi eta Sorgina ageri ziren. Ideia gustatu, eta baiezkoa jaso ondoren ekin zion gu sortzeari.

Mari: Bai gogoan dut. Ez dakizu zein lan luzea izan zen. Urtebete agian gehiegitxo esatea da, baina ez zen askoz gutxiago izan. Banan-banan ekin zion gu sortzeari. Bere burutik atera zen dena. Baina ez zen konformatu gu sortzearekin, laguntxoak ere egin zizkigun, iratxoak edo buruhandiak: Oker, Alper, Txoro eta Txotxolo.

Eta herriaren aurrean aurkeztu zineten...

Sorgina: Ez dakizu zer nerbio eta dardara gure inguruan. Gu kalean ibiltzeko sortuak ginen eta gu ibiltzeko eta dantzatzeko laguntzaileak behar genituen. Xirik bere inguruan komentatu eta hamar lagunekoa taldea osatu zuten. Ez dakizu zein goxo eta maitekor hartu gintuzten!

Akerbeltz: Beno, badakizu erraldoiak garela, handiak eta indartsuak. Gu mugitzeko ere indarra behar dela. Hasieran kostatu zitzairen, baina ematen du eskua hartu digutela eta gustura ibiltzen direla gurekin.

Eta Mutrikun gustura zabiltzate?

Mari: Oso herri polita da Mutriku, aldrebes samarra bada ere. Nahi dut esan aldapak handiak direla eta arnas estuka ibiltzen garela askotan.

Akerbeltz: Bai, eta galtzadarrian edo adokinetan baldartxo ibiltzen garela batzuetan. Ez da batere eroso guretzat baina...

Ortzi: Eta euria egiten badu edo lurra bustita badago ez dakizu zein kontu handiarekin ibili behar dugun muturrez aurrera ez erortzeko.

Sorgina: Eta jaietan ateratzen garenez kaleetan banderinak egoten dira jarrita eta horiekin ere borrokan ibiltzen gara, buruan ematen digutelako, argindarren kableak bezala.

erraldoiak txistulariek lagunduta

IBARPLAS

**Zure neurrirako leihoak,
kalitatez jarritako eta bukatutakoak!**

Pol.Ind. Itzilar-Tel.: 943 199 226 - Fax: 943 199 196
Web orrialdea: www.ibarplas.euskalnet.net
E-maila: ibarplas@ibarplas.euskalnet.net
20629 ITZILAR (Gipuzkoa)

xiri, sorgiña, akerbeltz eta mari

erraldioen konpartsa

Mari: Dena dela, esan behar dugu gure lagun konpartse-roak bereak eta bi egiten dituztela gu eroso eta lasai ibil gaitezen.

Kalean ibiltzeaz gain, dantzan ere ikusi zaituztegu...

Urtzi: Lanak eman dizkigu dantzan ikasteak. Handiak eta pisutsuak garenez ez da makala gu mugitzea.

Mari: Koreografia bereziak ikasten ditugu. Guk ere luzitu nahi izaten dugu jendaurrean, zer uste duzu...!

Urtean zenbatetan ateratzen zarete?

Akerbeltz: Malenetan bitan eta Kalbaixotan beste bi egu-netan. Aurten beste irteera bat gehiago daukagu. Malenak aurretik Kataluniako erraldoiak datoz gurekin dantzatzera. Uste dut eurak hiru erraldoi eta dragoi antzekoren bat datozela gurera. Urduri gaude baina irrikitan kataluniarrak ezagutzeko.

Sorgina: Ikuskizun ederra egingo dugula uste dugu. Guk behintzat gure ahaleginak egingo ditugu dena ondo ateratzeko eta jende guztia pozik egoteko.

Mutrikun ezagunak eta kanpoan?

Urtzi: Behin baino gehiagotan aritu izan gara honetaz hitz egiten, baina ez dugu salto hori eman. Badakigu inguruko herri desberdinetan erraldioen festak eta bilkurak antolatzaren direla.

Mari: Eta badakigu gu moduko erraldoirik ez dagoela inon, eta batzuetan izaten dugu harrotasun puntu bat eta

jendeak gu ezagutzea nahiko genuke.

Akerbeltz: Guk gure aldetik ez daukagu arazorik inguruko herrietara joateko, gehiago esango dizut, desiratzen gaude herri desberdinak eta hango erraldoiak ezagutzeko.

Jendearen eta batez ere umeen maitasuna jasotzen duzue...

Sorgina: Bai, ume batzuk beldurtu egiten dira gurekin, baina ez dut uste beldurgarriak garenik. Saiatzen gara umeen lagun izaten eta batzuetan lortzen dugu.

Mari: Guretzat okerreka kamioian ibiltzen gaituztenean izaten da. Badakigu nahita ez dutela egingo, baina oso zakar tratatzen gaituzte.

Urtzi: Ez dakit guretzat leku aproposena den gordetzen gaituzten loja, baina saio batetik bestera urratu batekin edo zerbait apurtuta bukatzen dugu.

Mari: Badakigu zer nolako lanak hartzen dituzten Xirik eta koadrilak gure arropak eta izorratutako gauzak konpon-tzen...

Sorgina: Arropak askotan koipez eta zikinez beteta gera-tzen zaizkigu, eta kontu piskatekin ibiltzeko eskatzen dugu.

Eta bukatzeko mezu berezirik bai?

Akerbeltz: Desiratzen gaudela kalera ateratzeko. Negua luzea izan da eta eguzkiaren epela sentitzeko irrikitan gaude.

Urtzi: Jendea pozik ikusten dugunean geu ere pozik izaten gara.

Bada, konturatu orduko gure artean izango ditugu Akerbeltz, Urtzi, Sorgina, Anbotoko Mari eta iratxoak. Ongi etorriak berriz ere gure arte-ra! x

erraldoi bakarrak gara,

gu modukorik ez dago, eta harro gaude

Egun osoko egitaraua prestatu dute domekan Itxas Eguna ospatzeko, ahundik gora lagunek beste gara batera erorango duta mola. Bala harapelak irudikatuko dute zarrakaleak.

Itxas Eguna, lehendik hona

HABIA ATARIAN

Martxoak 10a Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

Irudietan

Zorionak... eta beste 100 izan daitezela!

BERNARDIN

Atxetik, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

Herritarrek bat egin dute Iber-Leiberreko langileekin

BERNARDIN

Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

Azkenareko saioan lehia estua aurreikusten da

Mutrika - Azkenareko saioan lehia estua aurreikusten da. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

Ezinduentzat bainu zerbitzua jarri du martxan Gurutze Gorriak

Gurutze Gorriak - Gurutze Gorriak bainu zerbitzua jarri du martxan. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

Mutriku-Sasiola saihesbidearen obrak datorren urtean hasiko dira

Mutriku-Sasiola - Mutriku-Sasiola saihesbidearen obrak datorren urtean hasiko dira. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

Kolpe-kolpeka, josi eta josi

Kolpe-kolpeka - Kolpe-kolpeka, josi eta josi. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

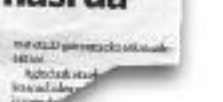
Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

Madalenako etxebizitzaren hautatze prozesua hasi da

Madalenako - Madalenako etxebizitzaren hautatze prozesua hasi da. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da. Baina, lehen aldiz, Itxas Eguna da, eta urtean behin ospatu ohi den eguna da.

hitza
herriaren informazioa
herriaren hizkuntzan
herriaren zerbitzuan

Harpidedun egin eta
hitza etxean jasotzeko
deitu telefono honetara:
902 82 02 01

BERTAN ELKARTEA

OSATZEN DUTEN DENDAK:

ALAZNE OPTIKA	943 60 31 54
ALBARO DENDA	943 60 33 48
ALBOKA OKINDEGIA	943 60 46 73
ALDANA BURDINDEGIA	943 02 92 17
ALDATU ETXEA	943 60 45 93
AMALUR EKODENDA	943 60 47 42
ANSORREGI OINETAKOAK	943 60 33 42
APAIN, ESTETIKA	943 60 42 29
APARRA - KRESALA	943 60 45 94
ATXUKALE KIROLAK	943 60 39 59
BERISTAIN LIBURUDENDA	943 60 34 94
BUCEO EUSKADI	943 19 50 88
CAMPING GALDONA	943 60 35 09
ERDIKO MERTZERIA	665 71 50 39
GUADALUPE ELIKAGAIK	943 60 35 43
IÑIGO-BELEN	943 60 37 01
IPARRAGIRRE ALTZARIAK	943 60 39 79
IRIPE ELEKTRA SALMENTAK	943 60 33 47
KIRIK GOZOTEGIA	685 78 44 65
LON APRAIZ BOTIKA	943 60 32 50
MADARIAGA PAPER DENDA	943 60 44 29
MANEIRO LENTZERIA	943 60 31 76
OLAIZOLA UME JANTZIAK	943 19 50 74
POTERO OKINDEGIA	943 60 36 43
URKIRI ELIKAGAIK	943 60 36 80
ZELAIETA JATETXEA (Olatz)	943 60 45 95
ZIBOT	690 84 05 79

Malenetan ere...

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

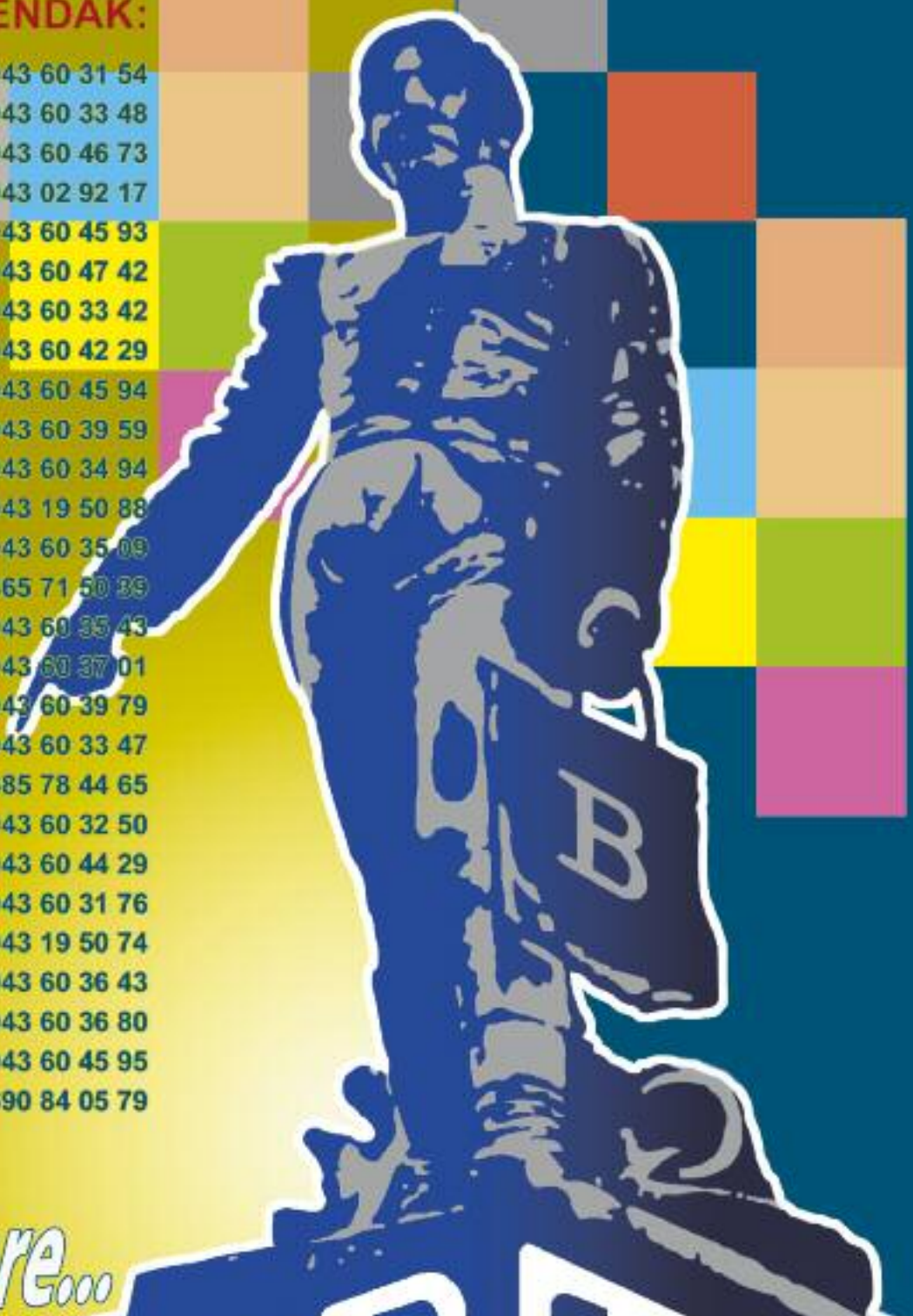

Mutrikuko Udala

BERTAN

mutrikuko dendarien elkarte

Bertan sailtu!

1- Aurpegi eta gorputzeko tratamenduak

2- Masajea :

- Estetikoa

- Terapeutikoa

3- Drenaje linfatikoa

4- Depilazioak :

- Beroa

- Hotza

- Elektrikoa

- Laserra

5- Pedikura - Manikura

6- Makillajeak

7- Mikropigmentazioa

8- Solariuma

9- Kontsulta medikoa

10- Dietista

Estetika eta Terapia Institutua

Zeure gorputzeko azal
goxoaz gozatzeko
gorputzeko edozein
ataletan
depilazio azkarra,
progresiboa eta
segurua

**LASERRAREN
PLAZERRA
PROBA EZAZU!**

ESKAINITZA BEREZIAK!

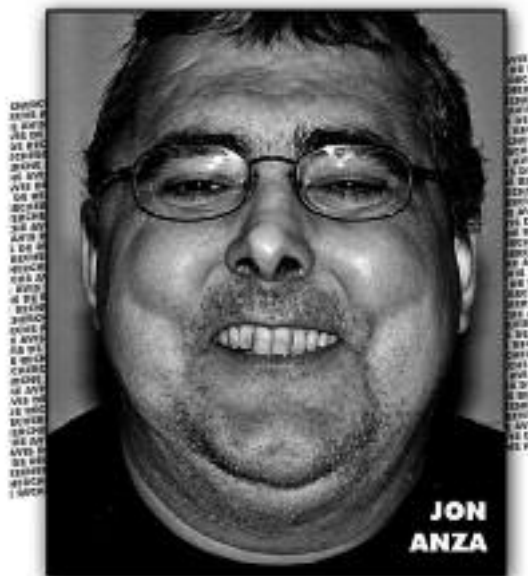
Pisua
kontrolatzeko
dietistaren kontsulta.

Zure itxura hobetu
gure aholku
eta

gorputz tratamenduekin!

Beheko Plazan, 5
Tlfnoa.: 943 60 42 29
20830 Mutriku

elkartasuna

zer egin duzue
Jonekin?

Espainiako gobernuak EPPKren kontrako erasoaldian sakondu du azken urteetan, askapen borrokaren kontrako errepresioaren lehen planoan kokatuz kolektibo hau. "Hasta que se pudran en la cárcel" Aznarren esaldi famatuak neurri zehatzen soka ekarri du ondotik eta PSOEn gobernuak bizitza osorako espetxe zigorra, heriotza zigorra (gaixotasun larriekin presoak espetxean mantenduz), isolamendu eta bakartzea, bai eta dispertsioaren areagotzea ere burutu ditu, besteak beste. Honekin batera, behin espetxetik irtenda, preso ohiak jazarturik eta zigorturik mantentzeko neurriak hartzen eta berriak iragartzen ari dira.

Preso politikoen kolektiboa euskal askapen borrokaren erreferentzia nagusienetakoa dela jakitun da Espainiako gobernuak. Era berean, egoerarik indefentsoena jasaten duen kolektiboa da, eta espainiar gobernuak bahitu politiko gisa erabiltzen ditu. Espetxea inpunitate osorako eremu bilakatu baitute EPPKren kontra. Borrokaren erreferentzia den hori, EPPK, etsipenean murgiltzea, kolektibo gisa zatitzea eta pertsona gisa hondoratzea da argi eta garbi espainiar gobernuaren asmoa neurri guztiok.

Kolektiboaren baitan etsipen, zatiketa eta kontraesanak eragitea bilatzen duena. Horretarako, kolektiboa babesgabe eta isolaturik behar dute. Presoak beren artean isolatu eta bakartzeaz gain, presoak herritik isolatu nahi dituzte, presoekiko elkartasuna, defentsa eta babes adierazpenak oro desagertu daitezzen bilatzen dute. Logika horretan ulertzen ditugu presoan aldeko mobilizazioen debekuak, ongi etorrien debeku eta zapuzteak, oro har presoan argazkiak eta beren aldeko aldarrikapenak oro desagertzeko abiatutako erasoaldia ere. Espainiako gobernuak badauki preso politikoen existentzia herri honetan gatazka politiko baten existentziaren isla nagusia dela.

Horren guztiaren aurrean, herrian presoekiko babes eta elkartasuna adierazteko asmoa zuen kanpaina martxan jarri genuen Mutrikun ere; kanpainak hori guztia salatzea zuen helburu, eta sinaduren bitartez erantzukizun politikoa dutenei herri honetan ere presoan eskubideen alde egitea eskatzen genien, mozio baten bitartez. Aitzakiak medio beti lez udaletxe honetako erantzule politikoek ezetz ezan zuten, ez daudela ados, ez daudela prest, euskal preso politikoak dagozkien eskubideen jabe Euskal Herriratuak izan daitezzen. Hau da herrian egindako lanari, herri-tarrek emandako babesari, udaletxe honek emandako erantzuna.

Gurekin jai duzue behin eta berriro hor egongo gara, Espetxe baldintzak gero eta bortitzagoak, gero eta muturrekoagoak dira. Era berean, kalean presoekiko elkartasuna gero eta zigortuagoa izaten ari da. Espetxean zein kalean, amnistia eta autodeterminazioaren bidean, presoan eskubideak defendatzeak eta borrokatzeak berebiziko garrantzia du beraz. Presoen kolektiboaren erreferentzia lantzen, beren presentzia -beren argazkiak, beren aldeko aldarrikapenak, beren eskubideak eta elkartasun baliabideak tinko mantentzeaz gain, sendotu eta biderkatzea da aurreantzean ere jorratu beharreko bidea.

amnistia eta askatasuna

SENEGALdik etorritako MUTRIKUARRAK

Garai batean, arrantzale mutrikuarrak Dakar aldera joaten ziren, hango itsaso aberatsean arrantza egin eta dirua irabaztera. Gauzak aldatu egin dira, eta gaur egun Dakar aldekoak datoz hona, gurera, bizimodu hobe baten bila. Hala esan digute Babouk eta Mamadouk, gurean dauden hamaika senegaldarren ordezkari hartu ditugunak. Batzuek futboleko, beste batzuek euskaltegian, guztiek nahi dute mutrikuartu, gure artean bizi gutako bat gehiago sentituz.

MUTRIKURA HELDU

Abioian, trenean eta autobusean, pateran... paperekin edo paper gabe, Mutrikun dauden senegaldarrak Dakar inguruetatik etorriak dira, beren esanetan, bizimodu hobe baten bila, abentura berri bat bizitzera, eta hango familiari laguntzeko lana egin eta dirua irabaztera ere bai, noski. Heritik irten orduko zuten garbi iparra, beren bidaiaren helmuga: Mutriku eta Ondarroa. Izan ere, beren aurretik etorritakoak ere badira, eta haiek zabaldutako bidetik abiatu ziren gure herrian dauden senegaldar gehienak.

Krisi garaian gaude, eta, zalantzarik gabe, etorriberri

hauek izugarri ari dira pairatzen egoera larria. Lehengo aldean, gutxi deitzen diete lanerako, karga-deskargarako batez ere, eta horrek udaletxeari laguntza eskatzera eraman ditu. Hala ere, lanerako duten prestutasuna agertzea eskatu digute. beraiek ez dute laguntzaz laguntza bizi nahi, lan eginez bizi nahi dute gure herrian.

Gure herrian beste arraza bateko jendea, eta batez ere beste kolore batekoa ikustea ez da oraintsu arte gauza arrunta izan, eta geu ere elkarren artean bizitzen ikasten ari garela esan liteke. Oraindik ere, kaletik joan eta aurretik datorrenari agurtu nahirik, kasurik egiten ez diotela ikusten dute senegaldarrek, eta horrek min egiten die. "Badago jendea -dioskue solaskideek- kaso egiten dizuna, eta nolabait herkide moduan ikusten gaituena, baina bestelakoa ere badago: Inoiz, autobusean joan eta alboko eserlekua inork hartzen ez duela ikusten duzu..."

Pertsona bakoitzak bere ohiturak dituen moduan, herriek ere izaten dituzte bereak. Senegaldarrek, noski, bereak dituzte. Guztiak dira musulmanak, eta zintzo-zintzo jar-

MUTRIKU-SENEGAL futbol taldea

Mamadou, Babou, Djibril, Idi, Mamadou "Duma", Papelo, Barara, Bouba, Lamine, Mamadou Faye, Moussa, Idrissa, Mamalan, Abdou, Babousarr, Arfan, Yaya, Malick, eta Luis ondarrutarra (beste ordena baten).

**MUTRIKU-SENEGAL da
taldearen izena, gure bi
herrien izenak**

ARRIETA
AUTOZERBITZUA
Sora Malenak!
Aliprox
J.M. Altzibar etorbidea - 943 60 31 01

NOIZKO EUSKAL PRESOK EUSKAL HERRIRA
ATHLETI TXAPELDUN
BARRURA TXIXA EITXEN IKASI ?

MALENK ONDO PASA!!!

raitzen diete beren ohiturei: Ez dute alkoholik edaten, eguneroko beren otoitzak egiten dituzte, ez dute txerrikirik jaten... Baina gutxika-gutxika hemengo ohituretan murgildu nahi dute, eta hizkuntzarekin lehenengo saio bat egin dute.

EUSKALTEGIAN

Euskara ikasten hasi izanarengatik gehiago jakin nahi izan dugu eta haxe adierazi digu Babouk: "Gure herrian, Senegalen, wolof hizkuntza daukagu guztiok, eta gero, herrika, zuen euskalkiak modukoak ditugu; Mutriku gauden denok serer dugu. Gainera, eskolan frantsesa ikasten dugu Senegaleko hizkuntza ofiziala bera delako. Hortaz, senegaldarrok hiru eta lau hizkuntza jakitea ez da harritzekoa. Gu hona etorri ginenean, laster konturatu ginen hemengo jendeak, gaztelera bazekien ere, euskara zuela bizitza normaleko hizkuntza. Ikusi genuen jende horrek beraien artean hitz egiteko, lanerako, kalean ibiltzeko erabiltzen zuena euskara zela. Telebista eta periodiko bat euskara hutsezkoak ere baziren hemen! Gauza horiek ikusita, nik berehala konprenitu nuen euskara ikasi behar nuela hemen hobeto integratzeko".

Udal euskara batzordearen babesean, udal euskaltegian jardun du hamaika senegaldar etorriberriko talde batek AISA programan, 60 orduko harrera programan. Aurretik, Babouk-eta euskara ikasten jarraitzeko asmoa dute, nahiz eta hizkuntza oso ezberdina dela dioten, ikasten erraza ez dena...

FUTBOLEAN

Mamadou eta lagunak denbora pasa hasi ziren elkarren artean elkartzen futbolean egiteko. Ondabarrora joaten hasi ziren eta hilabeteak pasatu ahala, taldea osatzeraino heldu ziren.

Taldea osatuta, entrenatzaile eta presidentea ere badituzte, inguruko senegaldarren beste talde batzuen aurka lehiatzen hasi ziren. Berritxun, Ondarroan, Markinan... Gasteizen

ere jokatu zuten. lazko denboraldi bukaeran Mutriku FTren aurka ere jokatu zuten... eta 2-1 irabazi!

Taldea osatu eta beste herrietakoen aurka jokatu behar zutenean, azkar erabaki zuten taldeak zein izen izan behar zuen. Beraien bi herriak: Senegal eta Mutriku. Eta halaxe jokatzeko dute, Mutriku elastikoaren aurrealdean idatzia, eta Senegal bizkarrean. Kolorea, berriz, kostako herrialde batek hartuko zuena, urdina.

Futbol zaletasunean bilgune ederra aurkituta, modu antolatuan jarraitzeko asmoari heldu eta konpetizioan sartu nahi dute, astero jokatzeko partidua. Hori bideratzearen, udal kirol zerbitzura jo zuten eta beren asmoak agertuta, laguntasuna jasoko dutela adierazi digute. Hasteko, entrenamenduetarako elastikoak eta baloiak jasoko dituzte eta oso pozik daude horrekin. Konpetizioari buruz, zaila izango omen da federatzea, baina urtean zehar jokatzeko diren torneoetan parte hartzeko arazorik ez omen da izango.

Itxura denez, datorren urtean San Miguel futbol zelai berrian senegaldarrak entrenatzen eta jokatzeko ikusiko ditugu, elastikoaren aurrealdean Mutriku eta bizkarrean Senegal daramatela, beren bi herrien izenak.

Laster talde berean nahasian ikusiko al ditugu mutrikuarrok eta senegaldarrak, beraien artean euskaraz hizketan dihardutela! ✕

Senegaldarrak euskaltegian

Babou, Insa, Birama, Mamadou, Djibril, Moussa, Ousmane, Babacarr, Seni, Mamadou eta Babacarr euskaltegiko irakasleekin, Luardoko gela batean.

**ulertu nuen euskara
ikasi behar nuela herri
honetan integratzeko**

Kirol Berri

Zure arrakasta posible da

Gozatu Malenak!

Mutrikuko Kiroldegia - 943 80 51 75 Debako Kiroldegia - 943 19 22 62

www.kirolberri.com

Yoga
Aireko Dantza
Gimnasia Ritmika

BODYPUMP
BODYBALANCE
BODYSTEP
BODYJAZZ
BODYTONE

HERRI NORTASUNARI EUTSIZ, PROIEKTU TXIKITZAILLIAK STOP!

Zein da zuen borroka, ze aldarrikatzen duzue? Zerreitxio?

Azkenaldixan, Mutriku aldatzen dauala ikusten degu, gero eta aldaketa nabarmenauak ikusten dia, hasi portu berritxik eta etxebizitzaren gehiegikerixa arte. Honen aurrian, ikusi degu biharrezkua dala herrixan aldaketa honen kontrako jarrera bat agertzia, badakigulako herriko jende asko ez dauala ados bizi eredu honekin, eta honek dakarren proiektu txikitzailliekin. Era hontan, Mutrikuko Gazte Asanbladiak bizi eredu honen kontrako borroka bat aurea eramatia erabaki deu, herritxarrontzako herri bat nahi degulako, herritxarron nahixak errespetatuko ditzuna, azken finian, geu gealako herri honen etorkizuna.

Aipatzen dezuen bizi eredu hori zein da? Zerreitxio esaten diozue ezetz?

Aipatzen degun bizi eredu, gaur egun gure gizartian inposatutako bizi eredu da, sistema kapitalistia barnian dauana eta kapitalismo hontan oinarritzen dana. Gure ustetan, eredu hau enpresari, banketxe, politikari eta goi maillako karguetan diharduten jauntxuen interes eta onurei zuzenduta dauan eredu da. Ez ditzu aintzat hart-

zen herritxarron biharrianak, langille klasia baztertzen deu, honen eskubidiak geixo murriztuz eta prekarietatia areagotuz. Horrez gain, esan leike eredu desarrollista bat bultzatzen dala, nun zerbitzu, enpresa eta proiektu txikitzailliak eredu globalizatu baten aldeko apustua etxen deuen herri txikixen deszentralizazia billatuz eta herri handixetara bideratuz. Guzti honek herri nortasun dekapitazia bultzatzen deu eta herriko komertzio, lan eta bizi baldintzak guztiz mugatzen ditzu, lotarako herrixa billakatuz. Honen aurrian, MUGAk ezetz esaten dio bizi eredu honi, herritxar guztion onuria billatzen doan eredu nahi degulako, herri nortasuna defendatuko doana eta danok era berdian bizitzeko aukeria emango doana, gaur egungo klase banaketia geldituz.

Orduan aipatzen dezuezen proiektu txikitzailliak bizi eredu honen baitxan kokatzen dezue, ezta?

Bai, esan bezela inposatutako eredu honen parte garrantzitsua dia proiektu txikitzaillie honek. Izan ere, guzti hauen helburua betikoen interesak aurea eramatia da, beraien boteria aprobetxatuz (errepresioa, inposaketa...) eta herritxarron onuria kolokan jarritz. Beraz, diru publikua erabiliz eta herritxarro benetan zer nahi degun

MUGAkieak Olatzko harrobian

PINPIRIN ESTETIKA		
ASTELEHEN - ASTEARTE	ASTEAZKEN - OSTEGUN	OTAR GUTIERA...
DEPILAZIOAK	Aurpegiko tratamenduak	- MASAJE TERAPIA 20€
Hanka onak 12€	30 - 35 €	- DENTRATIA 10€
Hanka osoak 17€	Corpekin tratamenduak	- SOLARIUM 15€
H. osoak + utorioak 20€	25 - 30 €	- BODY PIERCING 10€
H. osoak + bridoak 25€		- TATUAK (berbiki)
Urtorioak 6€	OSTIRALA - LARUNBATA	
Bridoak 8€	Mankuak 0,5€	
Colozpeak 8€	Mankuak 10€	
Belakak 0,5€	Pedikur 17€	
Ezpeak 0,5€	Maki bota 10€	
Olotza 0,5€		

Barrenkalea, 9 behe - Tel.: 943 02 91 34 / 650 341 768

Ondo para Malen jaxak

Mutriku - Ondarra erreplea

Etxere

LORAZAINTZA LANAK,

opari, ezkontza, hiletetarako...
lore eta landare
eskaintza zabala.

Tel.: 943 60 39 97

galdetu gabe izugarrizko proiektuak eramaten ditzuzte aurrea, beti ere interes pribatuari lehentasuna emanez. Era hontan, AHT, Pasaia portua... proiektu hauen adibide garrantzitsuak dira, eta baita Mutriku bertako portu berria, Sasiolako saihesbidia, harrobixak eta etxebizitzan gehiegikeria ere.

Mutrikuko proiektuak aitxatu dezuezenez, zein egoeratan ikusten dezuez Mutrikuko proiektu honek?

Portu berrixan kasuan, hainbat urte ta gero, portuan obrak martxan jarri zian, benetan herrixai galdetu gabe zer nahi zion Mutrikuntzat. Hasiera batian obrak aurrea jun zian hainbat gorabeherakin, baiña oain iritsi da momentu bat, pairatzen degun krisi ekonomiko eta soziala dala eta, obran aurrekontua igo ein dala eta obra burutzen ari zan enpresia ezin izan doala aurrea jarraitu. Honen ondorioz, obria geldituta do, ez atzea ez aurrea, eta etorkizunian zela segituko doan jakin gabe. Hola, oain momentuan dikia eta honen ingurua baldintza nahiko txarretan aurkitzen dia, herritxarron aisialdixa baldintzatuz.

Harrobixan inguruan hitz eginez, Olazko harrobi bat zabaldu zeuen iazko udazkenian. Hasiera baten, Mutrikuko arauak ez zeuen onartzen irekiera hori, baiña betiko trikimailluen bitxartez baimena lortu zan irekitzeko. Esan biharrekua da, prozesu honetan zihar herritxarrai informazioik ez zakula eman, eta gu geu ere kasualitatez enterau ginala. Oain momentuan, harrobi hau irikitxa do, eta dakigun arabera, bere onduan dauan San Blasko harrobixa irikitzeko asmotan dabiz.

Sasiolako saihesbidian inguruan esan bihar da, proiektu honek jarraitu doan bidia ezkutukua izan dala, sekretis-

muan eraman dala eta herritxarroi proiektuan inguruko informazioik ez zakola eman. Hori aprobetxauta udala proiektu hau lantzen oain dala urte dexente hasi zan, eta herrixai aurtan eman zako proiektu honen berri, behin dana onartuta dauanian eta obrak hastia gañian dakuanian.

Hausnarketa hau ein eta gero, zein da zuek herrixan etxen dezuen proposamena?

MUGAK ikusten deu biharrekua dala gure herrixa zatitzen dozen proiektu honek danen inguruko hausnarketa bat burutzia. Beti ere hausnarketa iriki eta partehartzailia, herritxarrai zabalduz eta iritzi eta erabakigune komun bat sortuz. Herrixan honen inguruan lanian dihardeuen aldeko zein kontrako taldien iritzi eta ekarpenak kontuan hartzia biharrekua ikusten degu, herritxarroi hitza emanda eta herritxarron hitza errespetatuta.

Gaiña, aitxatu nahi deu azken urtietan Mutriku jasaten ari dan egoeria tamalgarria dala: herriko denda eta taberna asko itxi ein dia eta honek herri hilla bihurtzea kondenatzen gaitxu. Gure bizi eta aisialdi ereduak, eredu desarrollista globalizatu hontan murgiltzen dijuaz, ize etxen ez degun bitxartian herrixa saldaz. Eta noski, herriko proiektu txikitzaile honek ere eredu honetara bultzatzen gaitxuzte. Guk Mutriku bizi, lan ein eta gozatu nahi degu, eta hortako herrixan nortasunaren defentsan dihardugu, eredu hau urte gutxiren buruan kolokan ikusten degulako.

Era hontan, amaitzeko esan MUGAK bere borrokiakin jarraituko doala, proiektu txikitzaile honen kontra eta herri nortasunaren defentsan. ✕

Mutrikuko Gazte Asanblada

Mutrikuko hondartza iazko urtean

Edari biltegia
Ondo pasa Malen jaiak!

Inarriviraegi

Tel: 943 23 9731 - Oribia, 943 23 9731 - 943 23 9731 - 943 23 9731 - 943 23 9731

Zure establezimenduaren berri mutrikuar guztiei emateko...

KALAPUTXI

Luardo etxea, behea - Barrenkale, 12 - Tel. 635748393
kalapubi@topagunea.com

BERTSO PAPER S

Izatearen misterioa

Maria Jose Andonegi Egurbide, 1993 urtea
IX. edizioko 1. saria
Neurria: Zortziko handia

1

Izatearen misterioa
sentimendu eztitsua,
oi! Zein ederra lur bakoitzaren
balada distiratsua;
aske irrintziz alaitutako
betebehar indartsua,
beti gatibu beldur denaren
poema adoretsua.

2

Goizeko ihintza, bezain xumea
landaturiko hazia,
sugar antzera, ernalduz gero
hor bihotzean hasia;
aitamengandik gozotasunez
defendatzen ikasia,
haize zitalak eragozten du
xurgatutzeko grazia.

3

Gurdi zaharrak nolaz diraute
denboraren magalean,
hamaika malkoz igurtzitako
lore ta sasiartean;
basabidean pilatuz oro
min bat besteen gainean
atzerritarren handiusteak
ari diren bitartean.

4

Entzun bestalde kexaren zamak
inon ez dun sosegurik
zuk ezagutzen oinaze gabe
oinarritzen den herririk;
hala sinestuz; arima gertu
urnahasetan sarturik
eguneroko urrats ixila
sarean harrapaturik.

5

Menderatzean datza bakea
anitz oihu kaleetan
errautsetatik txingar berria
doi-doi ikus bazterretan;
zergatik ezin minen sakona
azter ene gogoetan
ez din ordea heriorik nahi
ez lagunik kateetan.

6

Keinu faltsuen arauetara
eznahi izanik makurtu
demagun otoi, lasaialdi bat
elkar gaitezen ulertu;
desio gisa labe gorrian
ezezko jarrerak urtu
gaur ta oraindik daitekelako
malkoa gozo bihurtu.

7

Ze argi-izpi eraginkorra
kontrajarrien batzarra
ez genezake gurutzetuta
utz irtenbide bakarra;
ai! nork dezaken gaua
lehertu begiztatzeko ifarra
begibeteen eskale nator
hona hemen deiadarra.

8

Giltzapetuen taupada hotsak
dirudienetz entzungaitz
eskaintza bero, preziatua
agian zaizu ulergaitz;
ez da ohore, ezta probetxu
herrimina hor ikusgaitz
pago gozoen adar sendoak
eremuetan dohakaitz.

9

Kinka gartsuen oroitzapenak
nola jasan ditzakegu
noizbait zerua irekiko den
esperantza dakarkigu;
pago usoa, rnaitasun betez
horruntz bidal dizuegu
hator bai hator, hator etxera
"oro behar zaituztegu".

10

Urte oroko egitekoak
urratu dit erritmoa
emanaraziz ene bertsoei
tankera poetikoa;
haseratikan nahitaez dauka
eragin emotiboa
paregabeko zeuen desira
ezin esan halakoa.

SARIKETAK 25 URTE

IZATEAREN MISTERIOA

"Izatearen misterioa" izenburutzat duten bertso hauek, aspaldikoak izan arren (duela hamabost bat urtekoak) irakurri bakoitzean orduan sorrarazten zidaten sentimendu berbera sorrarazten didate gaur egun ere; ezer aldatu ez denaren sententzia, sentipen tristea.

Baina inoiz espero gabeko txapela ere bertso hauen eskutik heldu zitzaidan.

Eskerrik asko.

Bertso paper lehiaketa sortu eta ondorengo hamar bat urteetan, atsegin handiz parte hartu nuen eta urtetik urtera zaletasuna ere handitzen joan zitzaidan. Hori bai, nire maila apala izanik, ahalegin handia egin behar izan nuen bertsoaren nondik norakoa eta bere egitura bideratzen, baina asko ikasi nuen.

M. Jose Andonegi

XXV. OKELAR anaiak BERTSOPAPER SARIKETA

GAZTEAK

...16 urte arte
 ...Gutxienez 3 bertso edo 6 koplak
 ...Lehenengo saria:
 Txapela, 90 € eta oparia
 ...Bigarren saria: 50 € eta oparia
 ...Sartu gabeko lehenengo mutrikuarra: 30 € eta oparia.

HELDUAK

...17 urtetik aurrera
 ...Gutxienez 6 bertso
 ...Lehenengo saria:
 Txapela + 450 €
 ...Bigarren saria: 250 €
 ...Sartu gabeko lehenengo mutrikuarra: 100 €

BALDINTZAK

...Bertsoak jatorrizkoak, argitaratu gabeak eta inon sartu gabeak izango dira.
 ...Bertsoen neurria, doinua eta gaia librea izango da
 ...Lanak izenordez sinatuko dira.
 ...Bertsoekin batera izenordea agerian duen gutunazal baten barruan egilearen izenorde, izen, helbide, adina eta telefonoa bidaliko dira. Bertso bakoitzari bere ordena zenbakia jarriko zaio.
 ...Bertso sorta bakoitzaren doinua jartzea komeni da.
 ...Posta elektronikoz bidali nahi duenak bi artxibo bidaliko ditu doc (WORD) edo odt (WRITER) formatuan. Artxibo batean bertso sorta bera eta ezizena idatziko ditu eta bestean bere datu pertsonalak: izenorde, izen, helbide, adina eta telefonoa.
 ...Bertso sorta batek ez du sari bat baino gehiago jasoko.
 ...Epaimahaiak hala iritziz gero sariren bat eman gabe utzi daiteke.

LANAK BIDALTZEKO HELBIDEAK

Posta elektronikoz
 mutrikube@gmail.com

Posta arruntez
 OKELAR bertso paper sariaketa
 Mutrikuko Bertso Eskola
 Luardo etxea (Barrenkalea, z/g)
 20830 Mutriku (Gipuzkoa / EUSKAL HERRIA)

EPEA

Lanak urriaren 12a baino lehen bidali beharko dira aipaturiko helbidera.

SARI BANAKETA

Mutrikuko Santo Tomas ferian banatuko dira sariak.

LANEN JABETZA

Lanen jabetza antolatzaileen esku geratuko da. Antolatzaileek eskubide osoa izango dute lan guztiak argitaratzeko.

EPAIMAHAIA

Antolatzaileek eratuko duten epaimahaiaren erabakiak aldaezinak izango dira.

ANTOLATZAILEA: Mutrikuko Bertso Eskola

**aurtengo
deialdia**

Joseba Zulaika solaskide

JOSEBA ZULAIKA pentsalari, ikerlari eta idazle itziartarrari egindako elkarrizketa da honakoa; aspaldi honetan Ameriketako Estatu Batuetan bizi eta lan egiten duen arren, Euskal Herria eta euskaldunok gaitu aztergai nagusizat.

Euskalduna izatez eta Renon bizi dena, antropologo eta idazlea, "Basque Studies Center-en" lanean diharduzu gaur egun. Azalduko al zeniguke zer dela eta Euskal ikasketen zentro hori Ameriketara?

Hementxe zeuden euskaldunak eta bertako unibertsitateak erabaki zuen euskal kulturaren inguruko ikerketak interesgarriak izango zirela. Horrela hasi ziren 1960ko hamarkada erdian. Bill Douglass aukeratu zuten zuzendari. Honek Jon Bilbao ekarri zuen. Bien artean liburutegia osatu zuten, ikerketak bultzatu eta argitalpenak egiten hasi ziren.

Zer egiten da "Basque Studies Center"-en?

Funtsean ikerketa zentroa da. Bakoitzak bere lana egiten du eta argitaratu. Irakatsi ere egiten dugu, nahiz eta hori ez izan gure egiteko nagusia. Besteen lanak ere argitaratzen ditugu. Lehengo urtean, adibidez, zortzi liburu argitaratu genituen. Datorren urtetik aurrera EHUKo liburuak ingelesez argitaratu nahi ditugu, urtero zortzi libururekin hasiko gara.

Hortik aparte, bisitariak izaten ditugu, udan batik bat. Jende askok euskaldunei buruzko galderak izaten ditu eta hauei erantzuten diegu.

Zein da zure egitekoa bertan?

Ni ere, besteak bezala, ikerlaria naiz. Nire liburuak idatzi eta argitaratu. "Ko-zuzendaria" ere banaiz. nire egitekoa euskal erakundeekin harremanak gordetzea da. Horko laguntza jasotzen dugu bai Jaurilaritzatik, bai Bizkaiko Diputaziotik, bai BBKtik ere. Diru hauekin egiten ditugu argitalpenak eta argitalpen hauek ateratzeak lana ematen du.

Non aurkeztu zenituen "Basque Studies Center-eko" liburuak?

Durangoko azokan aurkeztu nituen. Urtero aurkezten ditugu

Durangoko azokan gure urteko liburuak. Datorren urtean gure argitalpen kopurua bikoiztea nahiko genuke UPVrekin egin dugun akordioa dela eta.

Gure liburuak euskal autore klasikoak, diasporako gaiak, testuliburuak, urteroko kongresuaren ondorioak, literatura, eta bar izaten dira.

Eta nork finantzatzen ditu liburu horiek guztiak?

Eusko Jaurilaritzako Hezkuntza, Kultura eta Kanpo Arazoetako sailek ematen digute gehiena. Bizkaiko diputazioak ere bai. Gero bertako euskal-amerikanoek fundazio bat sortu digute, eta honek ere dirua ematen digu.

Badakigu mundu osoan konferentziak ematen ere ibiltzen zarena eta zerri buruko hitzaldiak egiten dituzu?

Lehengo hilean bost hitzaldi eman nituen Dublin, Aberdeen eta Lancasterren. Erabili nituen gaiak: terrorismoa, Guggenheim, Bilbo eta Oteiza izan ziren. Datorren hilean Helsinkin izango naiz, terrorismoaren mitologiez hitz egiteko.

Jakinekoea da liburu ugari ere argitaratu dituzula, zerri buruz idazten duzu?

Euskal antropologiako gaiak: Bilbo, Guggenheim, antropologia, biolentzia politikoa, ehiztariak, arrantzaleak, soldaduak, artistak... Nire hurrengo liburua terrorismoaren diskurtso internazionalaz da; udazkenean argitaratuko da Chicagon. Erderaz ere argitaratzekoak dira Alberdaniakoak. Baina nire benetako lana Bilbori buruz idatzi behar dudana da, eta hemendik hamar egunera hasi behar dut (Chicagoko liburua- ren itzulpena amaituz gero).

Lan batzuk besteak baino garrantzia askosaz gehiago dute. Bilboko honek garrantzia berezia du niretzat, ze nire belau-

naldiko kultura politiko eta erlijiosoaren azterketa egin nahi dut. Beldurra ematen dit zer aterako zaidan.

Idazteko orduan zer duzu gogokoago ingelese edo euskara?

Ingelese idazten dut gehiago, nire hementxo lanegatik hala behartuta nagoelako. Baina bereziki gogokoa dut euskaraz idaztea. Poesia idazten dudanean (ez sarritan orain) euskeraz irtetzen dit gehiago, euskeraz errejistro emotiboak gehiago ikutzen dizkidatelako.

Zer daukazu zeure burua, antropologotzat edo idazletzat?

Jendeak antropologotzat nauka gehiago. Batzuetan esaten dut naizela "errekuperatzen ari den antropologoa" (alkoholikoak errekuperazioan egoten diren bezala). Sarritan neure burua idazle bezala ikusten dut.

Ez dago halako desberdintasunik neretzat. Bilbori buruz idatzi nahi dudana hasiera batean 'etnografia' deitzen diot nik, baina nobela bat balitz bezala idatzi nahi nuke.

Beno, Joseba. eta bukatzeko, zer esango zenioke idazle edo antropologia mundu horretan ibili nahiko lukeen gazte bati?

Ez dagoela irakurtzea eta eskribitzea baino gauza aberatsagorik imajinazio eta esperientziarentzat. Batek "bizi" egin behar du idazten duena. Baina idaztea bera da sarritan erabakirik zailena. Eskribitzeagatik ez balitz, ni ez nintzateke inoiz etxetik irtengo eta nire bizitza erabat aburritua izango litzateke. Eskribitzea zezenaren adarretan egotea bezala da. Eskribitu behar dudalako goizero presaka jaikitzen naiz —eskribitu behar dudana, oraindik ez dudalako eskribitu—. Nire hurrengo liburuan esan beharko nuke esan behar dudan guztia. Baina seguru ez nauela asetuko, eta beste bat idatzi beharko dut geroago. Adikzio bat bezala da azkenean. Baina bitartean, zezenaren adarretan, bizirik zaude.

Eskerrik asko Joseba gaurkoan elkarrizketa honetan parte hartzeagatik eta zure denboraren zati bat eskaintzeagatik. Zorte on "Basque Studies Centerren" eta urte askoz lanean jarrai dezazula. X

Malen Aldalur (Mutrikuko Institutua)

Joseba Zulaika

**Basque Studies Centerren
EHUk argitaratzen dituen liburuak
ingelesez eman nahi ditugu**

**Ez dago irakurtzea eta eskribitzea baino gauza aberatsagorik
imajinazio eta esperientziarentzat**

ZORION AGURRAK.

zer da? non dago?

MAITE

Malen txiki egunean jaio zen emakume handiari, Zorionak bihotzez denon partez, baina batez ere zure biloba Aiora, Ekaitz eta Marenen partez. Urrutitik ere, Zorionak Ama!

GARAIA

Uztailaren 2an hamar urte bete duzulako, Zorionak gure etxeko altxor preziatuaren-tzat. Ama, aita eta Luarren partez.

GARAIA

Zorionak potxola eta jarraitxu holako jatorra izaten. Amama, atxitxa, izeba-osabak eta batez ere Aritzen partez.

MARKEL

Gutxi falta da eta, zorionak denon partez... Ea gitarra hori jausten den! Infinito eta berrehun muxu zuretzat!

JOSEBA

Ahaztu? Bai zera! Zorionak gure xaharri, zeuri ere abuztua aillatuko zatzu ta!

GARI eta URKO

Zorionak abuztuaren 19an eta 22an 4 eta 6 urte beteko dituzten mutil irrifartsu hauei. Miren eta Iratik.

AITOR eta NAHIA

Gure etxeko errege-erreginak uztailaren 25ean 2 urte beteko dituzuelako, aita Josu, Ama Idoia eta Mutrikuko eta Ondarruako aitona-amonen partez zorionik beroenak. Muxuak!

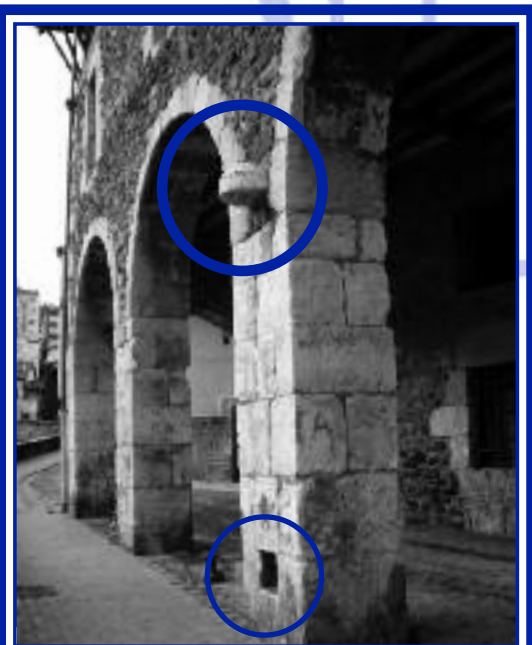
DANIEL

Zorionak etxeko mutil haundiari bederatzi urte beteko duelako abuztuaren 19an. Muxu asko Nahia eta aitona eta danon partez!

AIMAR

Gure Madalen haundiari 6 milioi zorion Ekainen partez, uztailaren 22xan urte berri bat beteko duzulako! Zorionak!

baten bat zoriondu nahi?
orri honetan duzu aukera
bidali argazki bat eta testua
kalaputxi@topagunea.com
edo Luardoko sotoan

✓ PUNTALAREN EUSKARRIA

Lojapeko kanpo aldean dago kokatua, eta bere behe aldean, zutabearen ia oinean, harri baten falta nabari da. Badirudi puntal baten euskarriak zirela biak; horrek esan nahi du, noizbait, ontzien karga eta deskargarako lekua izan zela: kontuan izan behar dugu, zutabetik kanpora gaur dagoen espaloiak ez duela urte asko. ✕

ARRIZABALAGA

Okela eta janari prestatuak

Gora Malenak!

Pol. Ind. Mijas, P 2 - 2
Tel./Fax: 943 603 065
E-mail: arizabalenidesak@terra.es

20830 MUTRIKU
(Gipuzkoa)

Mila
Fruitategia

-Fruita eta barazkiak
-Elikagai ekologikoak
-Janari izoztuak
-Bertako produktuak

Gora Malenak!
Erdiko kale, 19
Tfnoa: 943 60 33 23

Argazki Zaharrak

Malen jaixetan, 1924 urtean

Pia Azkarraga eta Tomasa Arkotxa, parkeko txurroan jaietako erropa jantzita.

Lagun koadrila asto karrerarako prest Malenetan, 1965eko uztailaren 24an

Tente eta astoen gainean, ezker-eskuin:

Jon Barrenetxea,
Joakin Iparragirre,
Joakin Larrañaga,
Juan Jose Lekunberri,
Inaxito Uribealzo,
Xabier Lezertua "Loretxu",
Pedro Bilbao,
eta Jabier San Juan Txiki.

Kukulumutxu:

Karmelo Agirregomezkorta

ANSORREGI
Aupa
Malenak!
Oinetakoak
Erdiko kale, 9 - 943 60 33 42

IÑIGOBELÉN
konde 3 - tlfno. 943803701
argazki lanak
arabako ditutak
dibutinu grafikoa
lotokopiak zuzenduzkoan/telefonetan
#1 modaleko modaleko...
euskal preso eta iheslariak etxera

zuen elkarteak antolatutako
ekintzen berri herri osoari
eman nahi badiozue,
zuen esku duzue

KALAPUTXI

jarri gurekin harremanetan!

635748393 edo

kalaputxi@topagunea.com

MENDI IRTEERAK'2009

BURUMENDI, ARTIBAI, AURRERA, LUMENTZA,
ETA BURDIN KURUTZ MENDI ELKARTEEK
ANTOLATUTA

• Irailak 13

Ataun – Sarrastarri (996 m., Nafarroa) – Lareo –
Lizarrusti

• Urriak 25

Toloño mendilerroa (1271 m., Araba)
(Bazkaria Labastidako bodega baten)

• Azaroak 15

Kortakogain – Aumategi (1191 m., Elgeako mendi-
lerroa) – Ozaeta

• Abenduak 13

Deba inguruak.

ODOLA EMATEKO EGUNAK'2009

MUTRIKUKO ODOL EMALEEN ELKARTEAK
ANTOLATUTA

abuztuak 20 - urriak 10 - abenduak 19

Egun guztiak barixaku, arratsaldeko
18.00etatik aurrera

ZINEA KALEAN

abuztuan zehar, emanaldiak

gabeko 22:00etan

Zabiel plazan

UDAKO EKITALDIAK

UZTAILA

uztailaren 19ra arte

ERAKUSKETA: Kaperatasu-
na XVI-XIX mendeetan.

Zabiel kultur etxean

eguen eta barixakuetan,
18.00-20.00

larunbat eta domeketan,
12.00-14.00 eta 18.00-20.00

uztailak 18, zapatua

GRAFFITI LEHIAKETA,

Goiz-arratsaldean herrian
zehar

ZESTA EGUNA

Danok Bat pilota eskolako
umekin 10:30etan

SPINNING

Moila berri atzeko zabaleran,
arratsaldeko 18:00etan

TXISTU ALARDEA

Zabiel plazan, gaueko 23:00etan

uztailak 19, domeka

**Euskal Herriko Sokatira
txapelketa**

Lur gaineko finala (600 kg).
Goizeko 11:00etan Mijoan.

**Mutrikuko eta Katalunia-
ko erraldioen kalejira**

uztailaren 21etik 25era

MALEN JAIXAK

uztailak 30, eguena

**ERTZANTZAREN
MUSIKA BANDA**

23:00etan Txurruka plazan

ABUZTUA

abuztuak 1, zapatua

Nomadak TX

23:00etan Txurruka plazan

abuztuak 8, zapatua

Elvisavuelo

23:00etan Txurruka plazan

abuztuak 12, eguaztena

**Musika Hamabostaldia:
Concerto Donostiarra**

19:00etan Santa Catalina
komenduan

abuztuak 22, zapatua

**Niko Ebart
eta Zuberoako kontzertua**

23:00etan Txurruka plazan

abuztuak 29, zapatua

Erdi Aroko azoka

IRAILA

irailak 4, barixakua

**Euskadiko Orkresta Sinfo-
nikoa**

20:00etan Jasokundeko
Andra Mariaren Parrokian

irailak 5, zapatua

**Euskal Herriko
Orga Joko Txapelketa**

18:00etan Beheko plazan

irailak 11, barixakua

BERTSO JAIALDIA

Andoni Egaña, Sebastian Liza-
so, Maialen Lujanbio, Unai
Gaztelumendi, eta Egoitz
Alkorta "Beano" bertsolarie-
kin.

Bertsu Eskolak antolatuta

irailak 14, 15 eta 16

KALBAIXO JAIXAK

irailak 19, zapatua

**TIRRI-TARRA eta
herriko abesbatzak**

22:30etan moilan

irailak 27, domeka

Mutrikuko Herri Krosa

OKILA
SUKALDEKO ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

ONDO PASATA MALENAKI
Txirritxa - Mutriku

Tel. 943 60 40 18 - Faxa: 943 60 31 03

PAGOAGA S.A.

iturgintza - berogintza - gasa
igeltsaritza - aroztegia

Tel: 943 74 02 79 - 943 74 05 12
Faxa: 943 74 35 65 / e-mail: pagoagasa@euskalnet.net

San Antolin, 13 - 20870 ELGOIBAR

ONDO PASA MALEN JAIXAKI!

artizar

San Agustin, 10 behea MUTRIKU

943 603 655

masajeak baino askoz ere gehiago

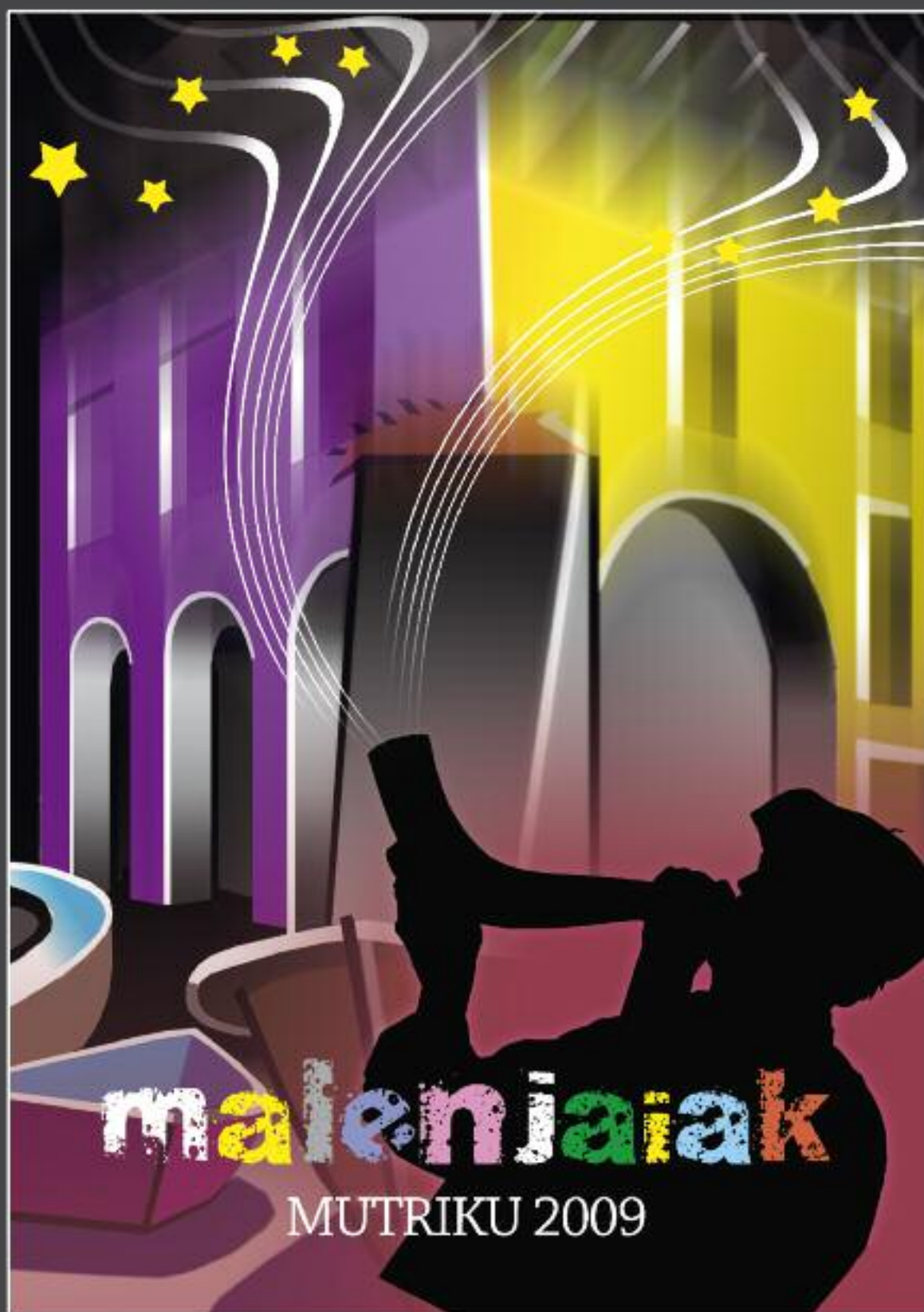

Aliprox

DENDA BERRI

ZURE MARKA BERRIA
liderra den Talde baten babesarekin

*Malen jai zoriontsuak
opa dizkizuegu bezero guztioi!*

MUTRIKUKO
UDALA

mutriku
1209-2009
MUTRIKUKO
UDALA